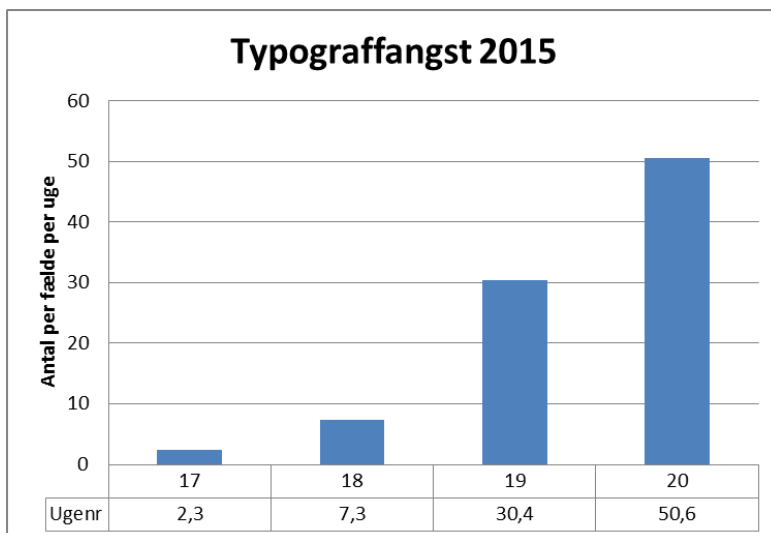

Typografsituationen 18. maj 2015

Typografernes flyvning følges af Naturstyrelsen ved hjælp af fangsten i feromonfælder på tre lokaliteter i Sønderjylland, Midtjylland og Nordsjælland. På hver lokalitet er opstillet tre fælder, som tilses ugentligt.

Dette sker i første række for at finde ud af, hvornår forårssværmmningen har fundet sted, og man kan begynde at udtransportere angrebne effekter. På nedenstående diagram ses, at selv om fangsten har været stigende de seneste fire uger, ligger den endnu meget lavt på et gennemsnit på 50 typografer per fælde per uge. Under hovedsværmmningen er der tidligere registreret 5-10.000 biller eller mere i én fælde på en uge.

Den ringe flyveaktivitet hænger sammen med det kølige og blæsende forår. Vi skal have 18-20 grader og vind under 2 m/s før typograferne flyver. Af DMI's vejrudsigt fremgår, at vi ikke når i nærheden af dette i denne eller næste uge. Faktisk skal vi helt hen i uge 23, før der er udsigt til dage med flyvevejr. Dette har jo desværre den praktiske konsekvens, at udtransport af angrebne træer må udskydes en del endnu. Og alligevel er det endnu for tidligt at håbe på, at forårssværmmningen bliver forsinket så meget, at der kun forekommer én flyvning i år – som vi så det efter stormfaldet i 2005.

Det er dog positivt at høre, fra alle lokaliteter, at fangtræer med feromon er blevet påfløjet af de få biller, der har været på vingerne - og kun fangtræet. Billerne dér vil jo så med deres naturlige feromonproduktion være med til at øge tiltrækningen, når resten af de overvintrende biller skal finde et yngletræ.

Jeg har fra en privat skovejer fået spørgsmålet, hvad man gør, hvis man har lokaliseret de angrebne træer, men ikke mulighed for at transportere disse bort inden sommerferien. Det vil selvfølgelig afhænge af omfanget af angrebne træer og omfang og værdi af de træer, der er i risiko for at blive angrebet efterfølgende. Men vi nåede frem til, at hvis man skover de angrebne træer på et tidspunkt, efter at angrebet er veletableret – dvs. alle æg er lagt, og der forekommer æg larver og pupper – og lader skovningsmaskinernes trykvalser bearbejde barken så hårdhændet som muligt, kan man forvente, at en meget stor del af ynglen vil gå til på grund af udtørring som følge af barkbeskadigelsen. Jo tættere man kommer på en afbarkning jo mere effektivt. Barkspadernes tid er dog nok forbi. Hvis der er logistik til det, er den anbefalede fremgangsmåde ellers at udtransportere og oparbejde træet inden den ny generation er klar til udflyvning.

Vi følger fortsat situationen, og vender tilbage, når der er nyt.

Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Sektion for Skov, Natur og Biomasse,
Hans Peter Ravn, hpr@ign.ku.dk – tlf. 40431863